

ALGEMENE GEGEVENS

Nummer voorval:	2008055
Classificatie:	Ernstig incident
Datum, tijd voorval:	10 mei 2008, 21.00 uur lokale tijd
Plaats voorval:	Sint Isidorushoeve
Registratie:	PH-PPJ
Type luchtvaartuig:	Kubicek BB42Z
Soort luchtvaartuig:	Heteluchtballon
Soort vlucht:	Overlandvlucht
Fase van de vlucht:	Landing
Schade aan luchtvaartuig:	Brandschade aan de ballon
Aantal bemanningsleden:	Eén
Aantal passagiers:	Vijf
Persoonlijk letsel:	Geen
Overige schade:	Geen
Lichtcondities:	Daglicht
Brevet gezagvoerder:	Commercial Pilot Licence
Leeftijd gezagvoerder:	58 jaar
Vliegervaring gezagvoerder:	1014 uren (waarvan 122 uren op type) Laatste drie maanden: 11 uren
Informatiebron(nen):	Meldingsformulier luchtvaartvoorval en de door de passagiers ingevulde vragenlijsten

SAMENVATTING

De bestuurder was genoodzaakt een abrupte landing te maken om te voorkomen dat de mand in hoogspanningskabels terechtkwam. Alle inzittenden bleven ongedeerd. De ballon liep brandschade op.

VERLOOP VAN DE VLUCHT

De bestuurder was samen met vijf passagiers opgestegen in Ochtrup (Duitsland) voor een ballonvaart richting Nederland. Na een succesvol verlopen vaart van ongeveer een uur werd een geschikte landingslocatie gezocht. De eerste twee landingslocaties vielen op het laatste moment af maar de derde landingslocatie leek geschikt waarna de bestuurder besloot de ballon te landen. Kort voor het neerkomen maakte één van de passagiers de bestuurder opmerkzaam op hoogspanningskabels. De bestuurder had deze kabels niet gezien en reageerde direct door de

parachutelijn¹ te trekken. De mand kwam nog voor de hoogspanningskabels hard aan de grond en gleeed nog enkele tientallen meters door voordat deze tot stilstand kwam. Niemand van de inzittenden liep hierbij iets op. De ballon was door de wind over de hoogspanningskabels terecht gekomen. Toen twee passagiers de ballon op verzoek van de bestuurder uit de hoogspanningskabels trokken, kwamen enkele hoogspanningskabels met elkaar in aanraking en ontstond vonkvorming en brand. Hierbij liep de ballon brandschade op. Even later viel de ballon op de grond en doofde het vuur. Volgens de verklaring van de bestuurder droeg hij bij de landing een zonnebril en had hij door de laagstaande zon boven een donkere bosrand op de achtergrond, de hoogspanningskabels niet gezien. Op een luchtvaartkaart staan obstakels zoals hoogspanningsleidingen vermeld. Het is niet bekend of de bestuurder ter voorbereiding op de landing een luchtvaartkaart had geraadpleegd.

HET BERGEN VAN DE BALLON

De ballonfabrikant van de PH-PPJ heeft voor de Europese markt twee door EASA² goedgekeurde vlieghandboeken uitgegeven. Vlieghandboek nummer B.0102 is van toepassing op ballonnen met serienummers tot en met 639 en handboek nummer B.2102 is van toepassing op serienummers vanaf 640. Op de PH-PPJ is vlieghandboek B.0102 van toepassing (het serienummer van de PH-PPJ is 251). Beide handboeken bevatten onder andere instructies over hoe te handelen indien de ballon in aanraking dreigt te komen met hoogspanningskabels. Naast een aantal nagenoeg identieke handelingen zoals het instrueren van de passagiers voor de landing, het voorkomen dat de mand de kabels raakt, het dichtdraaien van de gaskranen en het opdracht geven de mand te verlaten, bevat vlieghandboek B.2102 een extra instructie die in het handboek van de PH-PPJ niet voorkomt. Deze extra instructie houdt in dat de inzittenden vrij dienen te blijven van alles wat in aanraking is met de hoogspanningskabels en dat men geen pogingen moet doen om de ballon te bergen totdat personeel van het energiebedrijf dat de kabels in gebruik heeft, verklaart dat het veilig is. De ballonfabrikant heeft schriftelijk medegedeeld dat de vlieghandboeken B.0102 en B.2102 in de toekomst worden samengevoegd.

¹ De parachute zit aan de binnenkant bovenin de ballon en is door middel van de parachutelijn verbonden met het frame van de mand. De parachute werkt als een klep. Als deze naar beneden wordt getrokken, ontsnapt er hete lucht uit de ballon, waardoor de ballon daalt. In het geval van een landing wordt de parachute helemaal losgetrokken.

² European Aviation Safety Agency.